

*Каценко Т. С., студ. (гр. ТВ-61м, ТЕФ,
НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського»);
Пятова А. В., к. с. н. , наук. керівник
(каф. ОПЦБ, НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського»)*

ЛІКВІДАЦІЯ НАСЛІДКІВ АВАРІЙ НА ТЕХНОГЕННО- НЕБЕЗПЕЧНИХ ОБ'ЄКТАХ. ТРАНСКОРДОННИЙ ВПЛИВ АВАРІЙ

З розвитком виробництва зростає кількість техногенно-небезпечних об'єктів, і, відповідно, - частота та масштаб аварій, які заподіюють шкоду населенню і довкіллю декількох країн відразу. До підприємств, надзвичайні ситуації на яких можуть мати транскордонний характер, належать, переважно, об'єкти радіаційної та хімічної безпеки, а також гідродинамічно небезпечні об'єкти.

Слід зазначити, що хоча в Україні і не зафіксовано за останні десять років промислових аварій із транскордонним впливом, ймовірність їх виникнення залишається високою, оскільки Україна за насиченістю території промисловими об'єктами перевищує розвинені європейські держави. В Україні зменшується рівень безпеки основних промислових підприємств, що обумовлюється зношенням основних фондів, використанням потенційно небезпечних технологічних процесів та застарілих систем протиаварійного захисту. Поряд з цим, за оцінками Європейської економічної комісії ООН, велика промислова аварія у країнах Європи відбувається в середньому 1 раз на рік.

Для запобігання виникнення великих транскордонних аварій та ліквідації їх наслідків міжнародна спільнота прийняла низку правових актів, серед яких - Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо, дата підписання: 25.02.91р., ратифікації: 19.03.99р.). Вона накладає зобов'язання щодо прийняття

остаточного рішення про початок запланованої потенційно небезпечної, у транскордонному сенсі, діяльності лише після оприлюднення та публічного обговорення на міжнародному рівні всіх екологічних наслідків такої діяльності.

Іншим важливим документом є Конвенція ООН про транскордонний вплив промислових аварій (Гельсінкі, дата підписання: 17.03.92р.), що застосовується у випадку промислових, у тому числі і викликаних стихійними лихами, аварій, які можуть мати транскордонний вплив, забезпечення готовності до них і ліквідації наслідків, а також щодо міжнародного співробітництва, що стосується взаємної допомоги, досліджень і розробок, обміну інформацією та технологією в даній сфері.

Згідно даної конвенції, для кожного небезпечного об'єкту відповідна *сторона* має розробити та погодити план дій на випадок надзвичайних ситуацій, проінформувавши зацікавлені *сторони*. План дій має містити належні заходи для ліквідації аварії та попередження (зниження до мінімуму) транскордонних викидів; інформування населення, у разі необхідності - заходи щодо евакуації та захисту населення; детальні технічні й організаційні процедури для працівників, включаючи плани дій аварійних служб; питання розподілу організаційних функцій і відповідальності щодо вжиття необхідних заходів; інформацію про обладнання і наявні ресурси, що необхідні для ліквідації наслідків аварії; заходи щодо невідкладного оповіщення про промислові аварії державних органів; тип інформації, яку належить включати до першочергового і подальшого інформування; заходи щодо навчання та підготовки працівників тощо.

У випадку, коли трапилася або з великою ймовірністю може трапитися промислова аварія, яка здатна створити або створює транскордонний вплив, необхідно забезпечити невідкладне інформування зацікавлених *сторін* про тип і розмір промислової аварії, пов'язані з нею небезпечні речовини, та характер її можливого негативного впливу; час виникнення та чітке місце

аварії; інші відомості, необхідні для ефективної ліквідації наслідків аварії. Дана інформація повторюються через задані інтервали часу, або при необхідності отримання додаткової інформації про розвиток ситуації транскордонного впливу.

Отже, найкращою стратегією реагування та ліквідації наслідків транскордонних надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру є активізація міжнародного співробітництва між Україною і сусідніми державами до, під час та після аварії з метою утвердження відповідної політики, а також координації дій на всіх належних рівнях.

Список використаних джерел:

1. Право екологічної безпеки – Навчальний посібник [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://pravolib.pp.ua/ist-28--idz-ax322--nf-6.html2>.
2. Конвенция о трансграничном воздействии промышленных аварий Хельсинки, 17 марта 1992 года.

Кащеев Д. В., студент гр. АД-51

Кравцов М. Н., научный руководитель

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ВОЗГОРАНИЕ АВТОМОБИЛЯ

Возгорание автомобиля — одна из самых опасных ситуаций. Материалы, из которых сделаны современные серийные машины, плохо противостоят огню, автомобиль может полностью сгореть за несколько минут. В любом случае, если автомобиль уже загорелся, не так важна причина. Статистика утверждает наиболее вероятные сценарии возгорания.

Недостатком конструкции можно назвать производителя автомобиля. Как правило, данный изъян не вызывает пожар сам по себе, но упущения в самой конструкции могут создать все условия для возгорания. Несколько лет